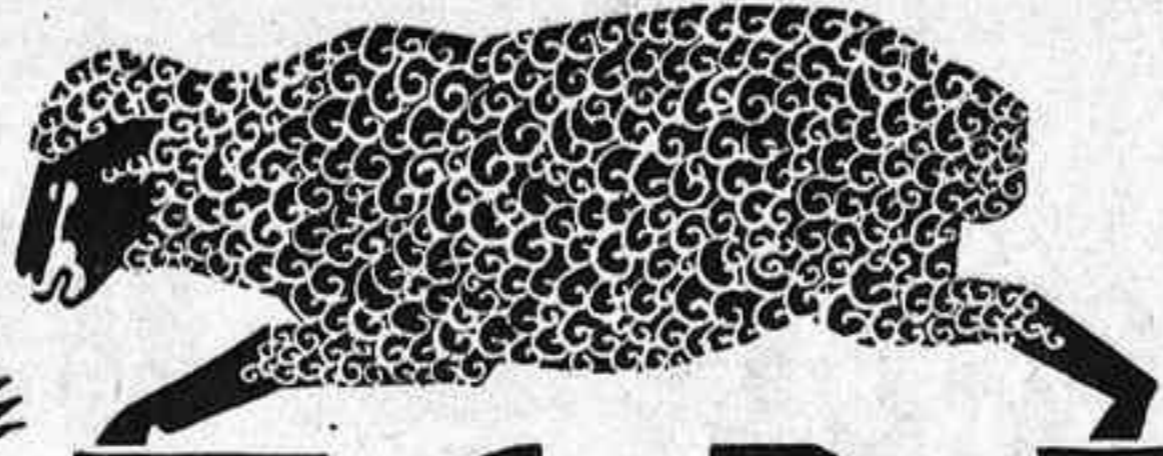

EL BE NEGRE

SETMANARI SATÍRIC.

Bona funció financiera, desfuncionar el funcionari ful que no funciona!

Any I - Núm. 20

Barcelona, 5 de novembre de 1931

Preu: 20 cèntims

L'Os, funcionari. — Però com t'ho faràs per expulsar-me dels ministeris, si no hi he entrat mai?

Tant el clerical com l'anticlerical van passar un bon diumenge

Clericals, anti-clericals, cadascú pogué, diumenge passat, tenir-ne pel seu gust; tant els que es lleven senyant-se com aquells qui, en incorporar-se del lliit, saluden mentalment «La Diosa Razón», es trobaren que un miting els havia d'alegrar les «pajarillas» i obrir-los-hi la gana a l'hora de dinar; i com que, per un corrent, les dones són clericals i els homes anti, la sopa dels diumenges es veuria amenitzada per discussions religioses que tothom sap que són les més simpàtiques del món.

Els concurrents al miting laic foren els més sorpresos: els cartells els havien anunciat tot d'oradors famosos i, en realitat, observaren que, a tall de les persones de la Santíssima Trinitat es reunien en una sola persona: l'ex-governador de Sevilla i de Saragossa, don Antonio Montaner y Castaño. Indubtablement que la por a la jettatura, d'aquest nom havia esglaiat els madrilenys, que no havien acudit a la laica cita.

Però Antoni Montaner, amb la seva torrencial oratòria va demostrar a tots els ciutadans laics que no havien volgut fugir-li que es bastava i àdhuc sobrava, per emplenar una hora llarga de metàfores i altres «tropos de dicción». I, encara no en tingué prou per acabar d'explicar a l'esborronada concurrència totes les maldats, turpituds, horrors i mónites secretes de la Companyia de Jesús.

«Esoa dragones de corazón de hiena que lleven la hiel en el corazón i la miel en los labios...» «El nombre del «Progreso» i la cultura hemos de cerrar el paso a aquéllos que bajo la capa resplandeciente del saber ocultan las tinieblas del

obscurantismo, como una losa cincelada tapa los gusaneros de los sepulcros...»

No hi mancà «el puñal de Rovailhac» i un cant a la llum i a la ciència.

Semblava que totes les editorials del «Progreso» s'estimessin plegades per una mena de Niagara oratori.

L'afluència de dames al miting catòlic ens confirmà una sospita antiga i que la religió, com el fumar i el conduir automòbil, era cosa de dones. No direm que hi anessin amb mantellina, però hi acudien amb una devoció i una decisió esfereïdores.

Ai! si arriba a passar per allí un heretge, com és ara en Ventura Gassol o bé en Lluhi! L'haurien fet tiretes.

Els oradors (gairebé sagrats) empraven tots el «trèmolo» eclesiàstic; semblava que fossin més capellans que els capellans mateixos. Escolàstics, els castellans utilitzaven sillogismes, amb premises i tot, i dilemes. En canvi, els catalans, les engragaven més sense engaltar. Els senyors Jover i Nonell, àdhuc a estones imitaven la demagògia dels anticlericals més negres.

A la sortida la concurrència femenina, no en tenia per res:

—Jo prohibiria l'anti-religió.

—Sort que al Nord s'hi faran a trets.

—Diu que hi ha un Sant Crist nou que fa miracles, a cal bisbe.

—En temps de Primo de Rivera no passaven aquestes coses.

—Que sigui allò que Nostre Senyor vulgui.

¿Què s'ha fet de la barba del senyor Puigicadafalch?

(Apèndix a l'«Elogi de Catalunya»)

Simultàniament o gairebé simultàniament (com diria l'apropiat deixeble del savi enginyer senyor Lassarte-Karr, el senyor Einstein) a la desaparició de la Bandera dels Catalans d'Amèrica, va desaparèixer de la nostra ciutat un document d'una valor romànica i científica imponderables, ensems que d'una utilitat pràctica de no dir, com veurà el lector més endavant.

Ens referim, com ja ha pogut presumir l'esmentat lector amb aquella fina vivor que li és peculiar, a la barba que exhibí durant una colla d'anys per aquesta vall de xirauspalaus, el molt il·lustre arquitecte germano-romànic i ex-president perpetu de la Mancomunitat, de la Lliga Regionalista, don Josep Puigicadafalch.

Ara que la Joventut de la Unió Catalanista, tan jovialment representada pels jovenets Manel Folguera i Duran i Ballster (Ah!) Vicentet, ajudada eficaçment pels Pomells Catalanistes Republicans del senyor Bofillimats, ha donat una actualitat diplomàtica o l'afer de la Bandera, tan misteriosament desapareguda, hem volgut fer allò que en llenguatge professional, nosaltres els savis, anomenem «quelques démarches» per tal d'aconseguir alguna dada respecte a la històrica barba del senyor Puigicadafalch.

Assabentats per la minyona del senyor Venturagassol de l'amistat que a l'il·lustre ex-president perpetu de la Mancomunitat, professa el senyor F. Vallzitaiberner havem demanat hora al conspicu secretari de la Lliga Regionalista de la Unió Catalana de la Mare de Déu de Montserrat (L. R. U. C. M. D. M.). El senyor Vallzitaiberner ha dubtat un moment abans de donar-nos-la (*time is money*) però en saber que es tractava del setmanari catòlic EL BE NEGRE, del qual és subscrit i protector decidit, s'ha apressat a complaure'ns.

Ens ha citat per a dos quarts de tres de la matinada, al principal de la casa de «Los Almacenes de Santa Eulalia» on té instal·lat el seu despatx, però nosaltres ja hi érem a dos

quarts de quatre acompanyats d'un notari conegut.

El senyor Vallzitaiberner, molt amable, ens convidà a beure una copeta d'«Aromes del Montserrat» mentre la gramola tocava el «Virolai». Els seus infants jugaven a «cavalls bernats» amunt i avall del pis (un joc callistènic, molt enginyós, inventat pel senyor Joan Llongueres i Plàstica).

El senyor Vallzitaiberner ens ha dit:

—Miri. D'aquella barba, terror, un dia, de les Espanyes grans, al seu propietari només n'hi queda la barra inferior, és a dir, allò que l'aguantava. La resta va servir durant els set anys indignes que a embolicar certa lletra comprometedora que el general Primo de Rivera havia adreçat al senyor Puigicadafalch, prometent-li l'«oru i el moru».

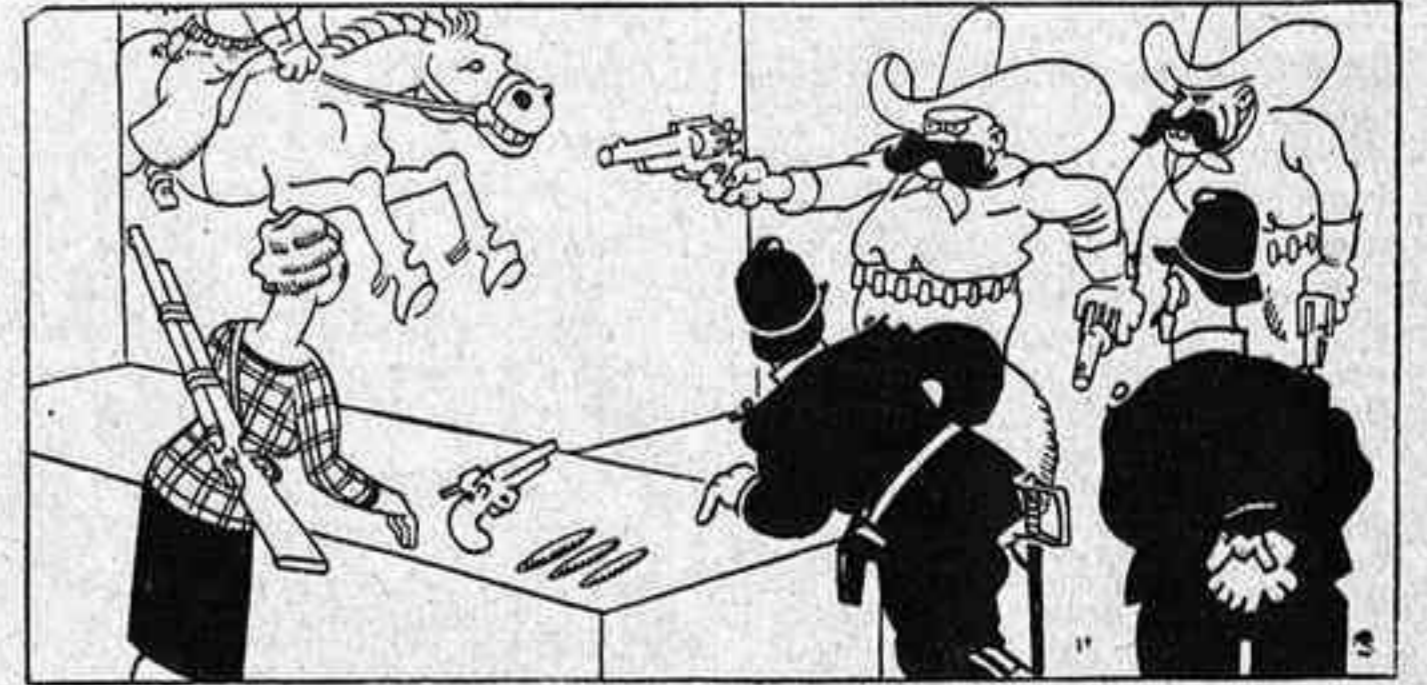
El senyor Puigicadafalch servava curiosament, sota una rajola, la lletra històrica, tot esperant «el dia que hom podria parlar clar». Però heus ací —prosseguix el senyor Vallzitaiberner— que, quan arribà aquell dia, el general Primo de Rivera ja era mort, com els morts més morts.

El senyor Puigicadafalch, una vegada proclamada la República, amb un coratge que cal fer públic, aixecà la rajola i només trobà la barba, sí, senyor, la barba, neta i peluda. Però, la lletra ja no hi era. L'ex-president perpetu no s'ho podia empassar, però no va tenir més remei.

Per tal de distreure's va anar a can Tapbioles i Pirretes amb un paquet, embolicat amb *La Publicidad* (per mor de despistar), sota el braç.

—Cia Tapbioles, Ola Pirretes—digué l'ex-president perpetu en entrar—. Sóc l'ex-president de Catalunya. Us porto aquesta barba. Teniu-la i feu-ne un «manguitu» per la meua filla.

—Després he sabut —continua el senyor Vallzitaiberner— que el seu gendre particular i secretari general senyor Conill, ha empenyorat la barba per a adquirir un magnífic «Austin»

Policies de la brigada super-especial, estudiant els costums dels gauchos i els sheriffs i presentant l'assalt d'un estanc del Far-West, en els estudis de la «Paramount».

Noves reformes a la premsa barcelonina

Tothom ho deia el dia abans de les eleccions del 12 d'abril, que era, precisament, un disabte: «Si votem l'Esquerra, haurem de proclamar la República, i si proclamem la República, haurem de refer els partits».

A això es deu la darrera reunió que celebraren els secretaris polítics dels partits minoritaris senyors Agulló, Palma i Fernández Puig, en la qual es prengueren de comú acord, acords importantíssims.

Fou, d'aquesta manera, convingut que «La Publicidad» publicaria articles liberals i clericals, que «La Veu» atacaria Acció Catalana i que «El Progreso» defensaria les idees més laiques. Aviat, però, es va saber la cosa, encara que es portava en el més absolut dels secrets. Va haver-hi gran rebom-

bori a «L'Opinió», i ningú no sabia què fer, quan en Roc Boronat va dir que havia tingut una idea. Al principi, naturalment, ningú no s'ho volia creure; però ell els la va ensenyar, i veient que era bona, van decidir posar-la en pràctica. La cosa era molt enginyosa. Consistia, per a contestar a la campanya dels partits derrotats, publicar articles esquerristes per a sotstreure els esquerrans dels altres partits i portar-los al propi!

Les reformes a «El Progreso»

Les coses estaven així quan a «El Progreso» varen rebre un energic telegrama d'en Lerroux: «Nada de contubernios—deia el líder—. Cada uno en su casa y Dios en la de todos. Mando instrucciones.»

Les instruccions varen caure com un llamp a la redacció:

El que calia fer era, precisament, tot el contrari: en primer lloc, purificar el partit i, no cal dir, el diari, traient-ne tot els elements sospitosos. «Gràcies a aquests elements sospitosos—deia el senyor Lerroux—ens trobem que el nostre diari no pot portar gravats, perquè no pot ésser il·lustrat de cap de les maneres. Ens hem alienat amb l'inoportú i poc radical anticlericalisme, elements tan valuosos com en Pic, en Pon, en Vinaixa i Sant Josep Oriol. Ens hem perdut una mà d'esqueles a l'amistat de les persones d'ordre que, com sa-

de vuit cilindres en línia corba. Suposo que actualment el «manguitu» el trobareu als encants romànics de vell, o a casa la Malatesta, o a...

I dit això, el senyor Vallzitaiberner inicià un badall enorme, tan enorme que el senyor Vallzitaiberner quedà girat a l'inrevés i ja no hi ha res més a fer.

El meu company, però, ja havia pres nota de les interessants paraules del gran amic del senyor Puigicadafalch, de les quals dono te i signo i rubrico.

J. VALLÉSIPUALS

—Però a l'any 1931 encara estem així?
—No és ben bé el 1931. És l'any I de la II era republicana.

beu, són sempre les que manen. Cal esmenar tot això. El nostre radicalisme ha estat sempre la supressió radical de tots els radicalismes. Això no vol pas dir que anem a la dreta; molt al contrari, perquè ara del sentir polític just i equitatiu de les coses en diuen dretisme. Els radicals han de mantenir-se heroicament quietes i mantenir-se sempre en bloc.

I és un cop aconseguit això que portarem a cap la reorganització d'«El Progreso», fent-ne un diari gran, fort i formós. Publicarem gravats, esqueles i anuncis. Però per a això és precís que alguns elements de la redacció portin el seu entusiasme fins al sacrifici. Cal que entrin al diari persones llarg temps injustament postergades, que amb el seu radicalisme han de valorar el nostre. Mossèn Llorenç Ribé és un element ben conegut de tots vosaltres, i serà un bon company de redacció. En Civera i Sormani, que ens portarà la Maria Bonshoms; els divendres, vindrà en Ramon Rucabado i en Josep Maria Junoy tornaria al redil. Serà un diari model, però això sí, voldria alguns sacrificis que seran els que ens faran aptes per al Govern.

A «La Veu» també fan reformes

El senyor Ferran Agulló declarà a la reunió de secretaris que «La Veu» no tenia per què fer reformes: la política d'atracció dels anticatalanistes la porta fa temps en Josep Pla.

—Aleshores—preguntà en Ferrández Puig, d'Acció Catalana—, ¿per què aquest títol de «La Veu» també fan reformes?

—Això és qüestió del repòrter, que està mal informat.

I a Acció Catalana?

El Partit Catalanista Republicà havia notat, d'un temps a aquesta part, una baixa de tant en tant. Es feren investigacions i es descobrí que els més addictes no podien suportar dues lectures d'un article d'en Rovira i Virgili, una a «La Publicitat» i l'altra a «La Nau», i, com que l'esquela anava a «La Vanguardia», decidiren suprimir «La Nau» com a mal menor. Seria una gran reforma que, unida a l'edició de les visions d'en Bofill i Mates, no podria deixar de tenir el seu èxit.

A «L'Opinió» s'alarmen

En veure les grans reformes que es preparaven als diaris minoritaris, a «L'Opinió» s'alarmaren. Calia fer alguna cosa important, alguna reforma; per exemple, ensenyar d'escriure als redactors o bé publicar anuncis. Aquest darrer extrem, però, podia semblar una imitació de la «Soli» i fou abandonat. L'altre era difícil. Aleshores, decidits a fer una reforma fos com fos, fou acordat purificar el cos de redacció donant-li més to. L'Alavendra seria substituït per en Vachier; en Granier Barrera, per en Vachier; en Vila, per en Waxter; i en Dalmau Costa per en Grau Jausans. Entre altres reformes, «L'Opinió» anuncia que ha adquirit l'exclusiva i drets de traducció, per publicar en fullotó, la gran obra de S. S. Marden «¿Quiere usted ser revolucionario en ocho días?».

EUFEMIO RODRÍGUEZ AMBAIXADOR

Es un dir, però hauria pogut ésser-ho com hauria pogut ésser director d'«El Progreso» en les reformes que estan a punt de fer-se en aquest diari, com ja anunciem en un altre lloc d'aquest número. Quan es proclamà la República, a Eufemio, especialista en el portugués, li mancà temps per córrer a Madrid a fer campanya perquè el fessin ambaixador a Portugal. Per obtenir el placet—si en Lluís Zulueta se n'hagués preocupat no li haurien donat carabasses al Vaticà—per obtenir el placet pensà el senyor Rodríguez que el millor era anar a veure els revolucionaris portuguesos. I hi anà i fins diuen ànimes ingènues que «ls convidà a sopar. Però resultà que els revolucionaris eren persones intel·ligents, encara que desgraciades i, si per una banda eren derrotats i per l'altra nomenat el senyor Rocha per a l'ambaixada, per la tercera el senyor Cortesao, cap dels emigrats a Madrid, quedà tan satisfet del banquet i de l'amfitrió—algunes ànimes malicioses diuen tan tip—que don Rodríguez tornà a Barcelona amb el Rodríguez entre comes.

amb el cor a la mà.

«LA NAU» NO PLEGA

Contra el que d'un temps ençà havien propagat les males llengües incansables, podem assegurar als nostres lectors que el diari dels senyors Rovira i Virgili, «La Nau», no plega. Ans bé, rodem assegurat que es desplega i es desplegarà damunt les tempestes que euiden abatre-la i enfonsar-la. Els senyors Rovira i Virgili, d'acord amb els senyors Bofill i Mates i altres, la convertiran en òrgan del cada dia més florent Partit Catalanista Republicà. «La Publicitat» passarà a ésser diari independent, com fins ara.

Sembla que la sola condició que els senyors Rovira i Virgili imposen, és el pagament d'alguna factura que casualment està per pagar. Per molts anys.

ELS MALAGRAITS

A la Facultat de Dret, l'única classe donada per càtedra català i que es dona en castellà, és la del doctor Josep Xirau Palau.

Ja ho té dit: ell és un partidari de les minories selectes, i com que els alumnes de parla no catalana es troben en minoria (tres entre un centenar) els dies que explica—que són els que no es troba a Madrid, o té feina, o fa el pla a seguir durant el curs, vint o trenta plans en un curs—ho fa en aquell castellà universalista que tant ens plau.

I pensar que a Madrid encara el critiquen!

EN LA INAUGURACIÓ DEL NOU LOCAL DE LA CATALONIA

Realment, el nou local de la llibreria Catalònia, a la Ronda, és un palau; no un vulgar xirau-palau, sinó un palau amb tots els ets i uts. No solament té espai per a la botiga i el magatzem, sinó que encara li sobra lloc per a sala de conferències i, a més, un deliciós bar amb unes tauletes per a prendre el te.

Referint-se al projecte de donar te a les tardes, un grup ho comentava i un dels circumstantes digué:

—Fins ara havíem tingut els tes de Can Llibre: els d'ara davant seran tes de Can Llibres.

EL CAMPIONAT DE TREBALL DE BENIGANI

Ara que parlem d'inauguracions, i passant de la cultura a la frivolitat, se'ns acut una anècdota de Benigani, que tingué lloc mentre ell treballava en la nova decoració del local ocupat pel «Café Català».

Es coneguda de tothom la inquietud i la nerviositat del gran humorista: de manera que, a última hora, davant el perill de no poder obrir el nou local el dia assenyalat, l'empresari de les obres no tingué més remei que coaccionar-lo per tots els mitjans lleïts, i per fer-lo estar tant treballant més de vint-i-quatre hores.

Benigani es va retre a la necessitat: això sí, cerà, com habitualment, un derivatiu en l'humorisme.

Tenia una pissarra a la porta i anava apuntant: «Benigani ja fa 26 horas que treballa.»

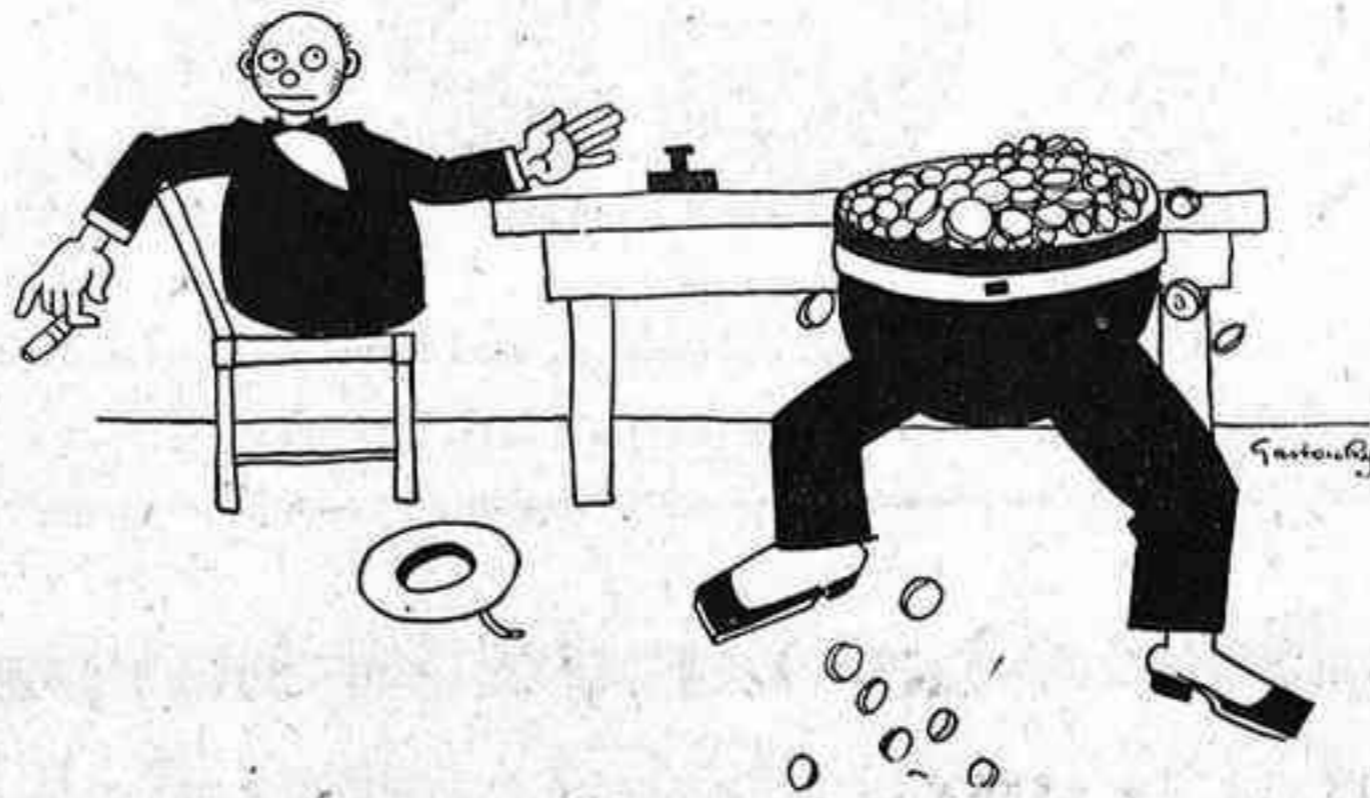
«Benigani ja fa 27 horas...» Etc., etc. El mal exemple de l'Olympia fa escola...

EL COR DEL POBLE

Un dels dansaires d'aquest espectacle internacional que es va donar a l'Olympia, per a gaudi de marmanyeres i aristòcrates, fa una cara groga i esbarriada. Sembla un diputat; però balla, balla sense parar.

I un del públic que li diu:

LA DESFUNCIONITZACIÓ DEL FUNCIONARI

—M'han ben partit pel mig!

Dècimes fúnebres a Martínez Vargas

En ocasió del seu traspàs a l'altra vida privada.

Sempre a l'enterró d'un viu hi ha qui, en lloc de plorar, riu, crida, xiula i fa barrila; ni hi falta mai qui vigila perquè tot estigui a punt i l'acte, en felix conjunt, sigui una cosa notòria digna del nom, de la glòria i les festes del difunt.

El destí implacable, ara —doncs, qui volieu que ho fes?— escollia «Don Andrés» com a víctima preclara. I puix que ningú l'empara, ja teniu a l'ex-rector, ex-degà, ex-comendador, ex-pupí i ex-anarquista, que puja amb la cara trista a dir l'última lliçó.

—Que passarà, rediantre! Hi veig massa estudiants!— Tot d'una es senten uns cants que semblen eixir d'un antre... Però ve un «soló» de xantre que el cor anima i enfila... I en Vargas demana tilla mentre el cor es fa potent i tothom canta a tot vent: Dies irae, dies illa.

Surten quatre estudiants: van amb un taüt als braços; quatre més, a quatre passos, amb quatre atxes flamejants. Darrera, vint practicants, tres coixos, cent llevadores, tretze infermers de senyores, i estudiants en desori que van fent el gori-gori a colles competidores.

Alguns porten atributs; és un seguici macabre: un fèmur, com qui duu un sabre, peronés, ni nets ni bruts, túbies i ferros aguts, probetes i palanganes, comes, ai, que semblen sanes, i perquè res s'encomani, porten dintre qualque crani aigües antimicrobianes.

I el mort explica allí dins, —el mort viu, persona invicta— com el que un testament dicta amb calfreds i tremolins. L'aplaudeixen tres pupins i un meige, que és dependent. A fora, pel que se sent, la broma segueix ben forta: ara es mig obre la porta i entra un atuttin que fa: amén.

—Ballà; véis ballant; que amb aquesta mateixa cara t'hauràs de fer... els torrons de Nadal.

ELS IRRESPONSABLES

Sabem—és públic—que els de la Comissió de Responsabilitats, ara que han estat a Barcelona, dissabte a la nit, després d'un bon àpat a Can Soler, enduts per un sanitis optimisme, no veieren cap inconvenient a passar una estoneta a la «Criolla», i, àdhuc a signar a l'àlbum de la casa.

Dolents, més que dolents! Ai si un dia es crea una comissió de subresponsabilitats!

QUE HI FAREM!

Encara que la mesura era esperada de tothom, val la pena de publicar-la, perquè no deixa de tenir importància: el senyor Lluís Jover Nofell ha estat expulsat d'Acció Catalana per haver pres part en un miting en el qual es protestava, entre altres coses, de la gestió del president del partit, senyor Lluís Nicolau d'Oliver, el qual, com es sap, votà a favor de l'article 24 de la Constitució, o sigui, precisament, l'article que es combatia en el miting en el qual feu d'orador el senyor Jover (i Nonell).

ELS ALPINISTES AFERRISATS

El senyor Gales, Diputat de la Generalitat i professor de la Normal de Tarragona, junt amb J. A. (ja, ja, ja!) Trabal (mira què tal!), festegen un càrrec a la Normal de la Generalitat. Desig plausible, viva Déu!, però no del tot del gust de Ventura Gassol ni del catedràtic Serra Hunter. Aquests han defensat la tesi contrària amb tant de xardor, que fins han arribat a amenaçar amb abandonar llurs dignitats si el senyor Gales i Trabal (mira què tal!) es sortien amb la seva.

En Trabal no es sap avenir que no l'hagin deixat entrar. Acostumat a que l'apartin de tot arreu, no arriba a comprendre com aquesta vegada en Gassol i en Serra Hunter no es volen donar el gust de poder-lo treure.

Madrid, 1. — Els diputats catalans, engrescats amb l'èxit que va tenir l'altra setmana la seva tàctica del silenci, s'han deixat endur per un entusiasme tot jove i a apurar encara més la nota i aquesta setmana han extremat el seu mutisme fins al punt de no presentar-se al Congrés, evitant així—deien ells—tota possible temptació d'obrir la boca.

Dissortadament, els diputats catalans no comptaren amb que la seva absència material del saló de sessions, si bé simplificava, en certa manera, la marxa dels debats, en canvi els impedia de complir una missió tan important com és la de votar.

Per aquestes raons, els socialistes s'han sortit amb la seva d'implantar el sistema unicameral. Els vots dels catalans han faltat per tal que, juntament amb els dels radicals, s'imposés el criteri de les dues cambres.

Ha estat en va que el senyor Josep Xirau (1) tractés de demostrar amb una oratòria que tenia molt de somillo metafísic, que, fet i fet, l'esperit sempre

La «Vachierització» dels atracadors taxístics

El regidor i remarcable colorista senyor Vachier, especialista en taxis, està donant els últims tocs a un projecte relacionat amb els darrers atracaments taxístics (esport cada dia més de moda), que sembla que solucionarà d'una forma definitiva el desordre que s'ha introduït a causa de la manera poc reglamentària que empren els atracadors per a explotar llur negoci.

La redacció del projecte, com totes les obres del jove Vachier, és torturada i de lectura incòmoda, a causa, sens dubte, de la seva profunditat; però el contingut es pot reduir als dos grans principis que tant d'èxit li han donat: color únic i reglamentació del nombre d'industrials que treballen per dia.

Per això tots els lladres que d'ara endavant vulguin dedicar-se a l'atracament de taxis, hauran de portar uns vestits de color únic i forma especial, que recordarà aquell conegudíssim del popular «Pantomax»; tots ells hauran de pertànyer a una o altra associació d'atracsadors, matriculada a un registre que hi haurà a l'Ajuntament, on per primera vegada es durà el compte dels que roben.

Cada atracador «Vachieritzat» serà numerat així mateix; i serà obligatori fer festa per torn una nit a la setmana; d'aquesta manera els atracaments seran més regulars i els lladres no es faran nosa els uns als altres, amb detriment de la ciutat.

Tot atracador de taxis que circuli en nit per a ells vagarosa serà dut al dipòsit pel primer urbà que el trobi; ens referim a un dipòsit de lladres que existeix en un lloc secret de Ca la Ciutat. Els atracadors no podran assistir a les sessions municipals.

Altres perfeccionaments conté el projecte del regidor Vachier; però no són de tanta importància: per exemple l'ús d'una mena de porra lluminosa; la tarifa que cobraran els atracadors; la prohibició absoluta d'admetre propines per part dels atracats; regles de polidessa, etc., etc.

Esperem que d'avui a pocs dies el projecte serà presentat en sessió pública. El senyor Vachier no ho ha explicat al senyor Casanoves; però bé espera que el treurà de la galleda si a mà (o a peu) ve.

era superior a la matèria: Els radicans no s'han entès de raons i estan que treuen materialment foc pels queixals. De totes maneres, cal dir que el nostre il·lustre amic i col·laborador espontani, senyor Josep Xirau (1) s'expressà amb tota l'obscuritat i confusió necessàries per deixar ben sentat el prestigi de la seva alta categoria intel·lectual.

Les disposicions del senyor Azaña sobre els funcionaris han caigut a Madrid com una bomba. A les cases de despeses, les mestresses ploren llàgrimes abundants i als cafès s'ha presentat el paorós problema de tenir de reduir a la meitat les comandes de cafè amb llet.

¿Què serà de Madrid si els funcionaris no funcionen?

¿I a les funcions de teatre qui hi anirà, sense els funcionaris?

Adéu aquell deliciós treball de tres horetes diàries; i això, encara, els treballadors! Adéu les gratificacions extraordinàries per treballar menys que d'ordinari! Adéu, adéu, «enchufes» de la meua ànima!

Això de la «República de Trabajadores» ha esdevingut una paorosa realitat.

Imagineu-vos l'indignació i la sorpresa:

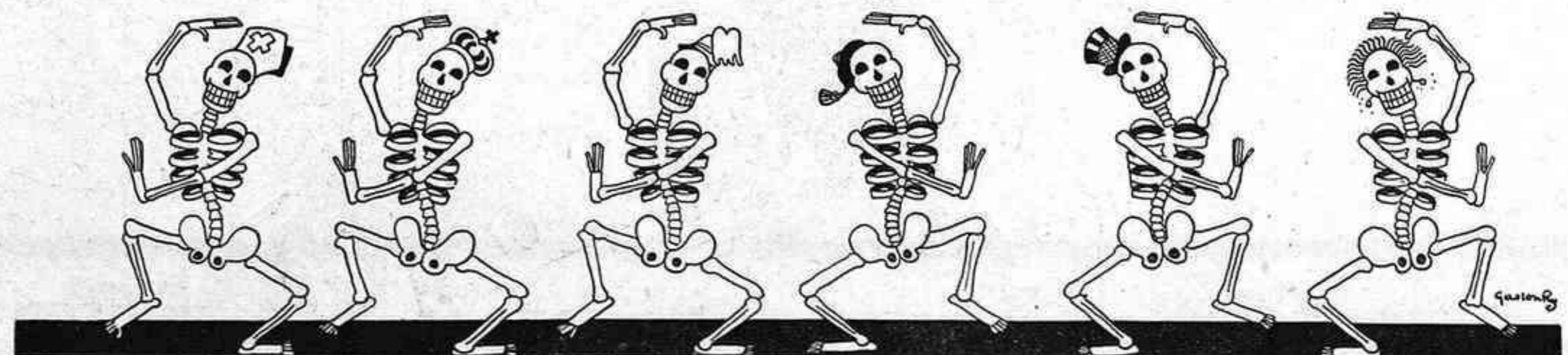
—Vaya, don Dimas, eso no serà.

—¿Y cómo puede ser, si van a desquiciar la Administración?

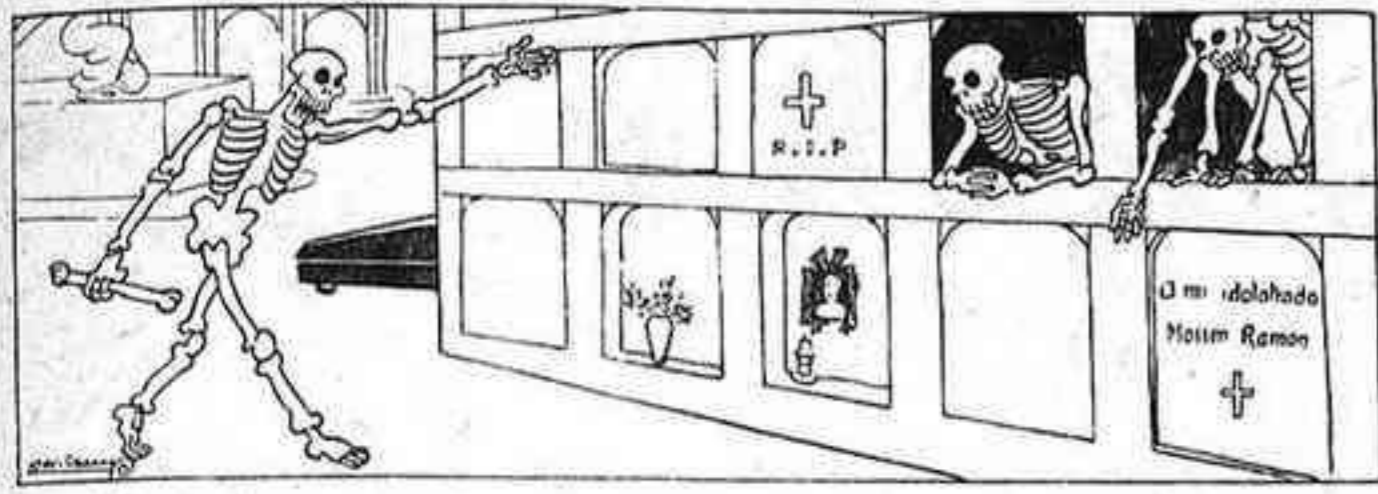
Aquest vell empleat, ha dit «Administración» amb el mateix èmfasi que hauria dit «Judici final».

¿Com anirà, en efecte, l'«Administración», si tothom treballa? Quin desgavell! Quin desori! De què viuran els expedients?

(1) Palau.

El campionat de dansa macabra

Amb motiu de la diada dels morts, sorgeix un conflicte entre els afiliats al Sindicat Únic de Difunts i els de la Unió General de Cadàvers, però les autoritats el solucionen ràpidament

Ahir, amb motiu de la diada dels morts, la nostra estimada ciutat fou teatre d'una lluita que no acabà tràgicament degut a que els que hi prengueren part eren cadàvers amb certificat de defunció que ja havien efectuat el traspass.

El fet que anem a relatar va succeir a les cinc de la tarda, hora en què els familiars dels difunts van al cementiri a respirar aires purs.

El que ens ha contat un vigilant, que és amic d'un regidor de l'Esquerra (per això és vigilant), la nit del dissabte ja s'observà una gran agitació en els nínxols dels difunts pobres. Un cadàver extremista féu ús de la paraula, incitant-los a assaltar els panteons i a repartir-se els marbres, i costà grans es-

forços als mantenidors de l'ordre necropolític, l'evitar que fossin fetes a bocins escultures de valor incalculable, la major part de les quals són obra d'en Llirmona. També calgué muntar una guàrdia perpètua davant els nínxols de tres sacerdots morts en olor de santedat, que ostentaven làpids amb dedicatòries provocatives.

Els alarmistes, aquesta gent que encara no esclata una bomba ja rondinen, amb les seves mesures exagerades, acabaren d'agreuja la situació. Dues famílies de l'aristocràcia es presentaren al cementiri de l'Est, amb la intenció de retirar dos cadàvers embalsamats en perfecte estat de conservació, que havien estat enterrats amb rellotge de pulsera, anells, màquina d'aftaitar i la cartera atapeïda de bitllets. Això va acabar d'excitar els ànims.

Els cadàvers monàrquics, mentrestant, celebraven reunions clandestines i projectaven un cop d'Estat.

El conflicte greu, però, començà quan els empleats del cementiri es disposaven a enterrar un obrer del port mort a en-surts. Tots els afiliats al Sindicat Únic de Cadàvers, sortint dels nínxols respectius i de l'ossera comuna, s'oposaren a que el mort fos enterrat, promovent un escàndol formidable i escrivint fèmurs, espinades, túbies i peronés de totes dimensions. Llavors fou quan la Comissió de Cementiris desà el pijama, i posant-se les calces de les festes anà a donar compte a les autoritats del que succeïa.

L'alcalde accidental, senyor Casanoves, i el recader-alcalde Aiguader, acompanyats de la primera, la segona i la tercera autoritats de Catalunya, es presentaren al lloc del sinistre per veure si era possible estudiar una solució harmònica que, sense ofendre ningú permetés d'apedaçar el conflicte. Primerament es barallaren una estona per veure quin dels cinc tenia més autoritat, i finalment no es posaren d'acord.

drid-Barcelona, i tenia en projecte visitar les coves de Mallorca, la Torre del Oro de Sevilla, el Miquelot de València i el Club Guerrita de Còrdova.

Per veure si podíem informar amb tots els ets i uts els lectors, vàrem interviuar les dues persones més influents de Barcelona, els únics que coneixen el cens personalment i tracten de tu a tothom. L'un és en Francesc A. (ah, caram!) Trabal i l'altre en Paco Madrid. El segon ens va dir que ja s'havia ocupat de l'assumpte i que tot anava bé.

—El meu amic el Xa de Pàrsia, en Lavalet, en Brianet i el company Lloyd George, sopen aquesta nit amb mi. Allà decidirem el que hem de fer. No et dic que vinguis perquè si no estàs acostumat a tractar personalitats faries un trist paper. Ja et diré com ha anat.

Seguidament pujarem l'escala del Govern civil. En Trabal no hi era. Havia sortit un moment per a comprar un sandvitx i tornava de seguida. El temps de girar-nos i ja estava de retorn.

—Vinc de veure en Vächier. Ell ho arranjà. Dipòsit únic de cadàvers, cementiri únic, fossa comuna i ossera general. Aquesta nit dono una conferència a Vimbodí. Em sembla que destituiré l'alcalde. No t'estranyi si la setmana vinent mudem de governador. Aquest és un ximple. Es pensa que és l'amo aquí!

El que va succeir el dia dels morts, si no fos perquè ens de- vem als lectors, no ho descriuríem.

Quan més gran era l'animació al cementiri de Can Tunis, els morts sortiren de llurs tombes i dolant ultratúmbicament s'abraonaren damunt els alegres familiars, que ignorant els perills que els amenaçaven, berenaven, tocaven l'acordió i ballaven contents de poder quedar bé deleitándose. Foren inútils crits, precs, exclamacions i súpliques. Els cadàvers, apoderant-se dels vestits i el berenar dels tradicionals visitants, fugiren camps enllà, procurant no passar pels femers del Prat, escamats amb les infeccions, i desaparegueren deixant una estela fosforescent.

Quan els vigilants i els guàrdies d'assalt es donaren compte del que passava, ja era tard. Els cadàvers ja s'havien fet amos de la ciutat.

Aquesta nit el perill de la invasió de cadàvers ha estat con-

jurat. La primera, la segona i la tercera autoritats de Barcelona, després de celebrar una reunió clandestina, oportunament desmentida, han convençut els cadàvers, prometent-los la creació d'una Associació de Cadàvers de Cementiri, i els han promès millores importants:

- Nínxol amb water i jardí.
 - Retir mortuori.
 - Les sis hores.
 - Dret a escollir les dedicatòries.
 - Descans etern.
 - Descans dominical.
 - Etc., etc.
- A la nit el doctor Aiguader sortia en l'express de Madrid, i la ciutat oferia el seu aspecte normal.
- Celebrem que la cosa hagi acabat així.

El paorós problema de les escombraries cada dia és més paorós, però menys problema

Aquelles persones que, enemigues de la ciutat, i aneu a saber si de la República i tot, esbomben arreu on van a passar l'estiu que Barcelona és la ciutat de les vagues, que és una vergonya que essent la ciutat de les vagues no tingui ja una eficaç organització antivagüística, que sembla mentida que i que sembla estrany, i que és una vergonya i altres coses per l'estil, a totes aquelles persones, en una paraula, que des de l'oposició, saben cridar com uns tenors i que des del govern anirien amb la cua entre cames, podem avui donar-los una resposta categòrica, enèrgica i alhora moderada i plena de seny en referir-nos a les paraules pronunciatades pel nostre alcalde, el senyor Aiguader, la setmana passada, en plantejar-se una vegada més la vaga d'escombraries.

—Sóc optimista—digué l'alcalde—, sóc molt optimista; la vaga d'escombraries que s'acaba de plantejar ha estat providencial. La necessitarem, i si no hagués vingut hauria valgut la pena d'inventar-la.

Aquestes enigmàtiques, encara que optimistes paraules, feren obrir l'ull als periodistes, i, amb hàbils preguntes, el secret de les quals és professional, aconseguírem que el Dr. Aiguader s'expliqués més concretament.

Barcelona, la ciutat de les mil vagues

—Hauréu notat—seguí dient el doctor Aiguader—que a l'estranger de més enllà de les fronteres anomenen Barcelona «la ciutat de les vagues». Darrerament se li ha donat la categoria de «la ciutat de les mil vagues». Però el més important del cas, i que les estadístiques extrapirenquiques no assenyalen, és que d'aquestes vagues, fins l'adveniment de l'Esquerra al govern de la ciutat, no n'hi havia hagut cap de repetida, quan tothom sap que per a l'estudi dels fenòmens cal precísament que aquests es repetixin.

El metge diu al malalt: «Tussis», però si el malalt només tus una vegada, poca cosa en treurà el metge. «Torni a tossir». I a la segona ja està més orientat. Calia, doncs, que a Barcelona es repetissin les experiències perquè nosaltres en tinguéssim. Fins ara tot eren improvisacions, tant per part dels vaguistes com per part dels vagats. Ara comencem d'experimentar, i amb fruit. Aquesta segona experiència en vagues d'escombraries, unida a les dues provatures anteriors, ens ha de donar la solució. Només heu de recordar la crida que vaig dirigir a la ciutadania dels ciutadans, crida publicada precisament a les planes d'EL BE NEGRE, a l'ensem que a les de les parets de les cantonades, per pensar que si el públic respon no és possible que prosperi cap més vaga d'escombraries a casa nostra. Tot és qüestió d'entrenament. Per avui, acabà dient, no puc ésser més explícit.

El fracàs de la vaga

Tothom sap com fracassà la vaga. Deixaren de sortir els carros de les escombraries i la ciutat continuà tan neta com sempre. Els vaguistes anaven desesperats pels carrers, cercant inútilment pretextos per a exercir coaccions. Amb una unanimitat impressionant, els ciutadans, donant una mostra més de ciutadania, oïren, i aquesta vegada sense cap requeriment, les ordres — més que ordres consells paternals — de l'alcaldia. Només algunes famílies desgadnades infringiren les disposi-

cions, excusant-se, però, amb sentides cartes.

D'un comú i tàcit acord les famílies es posaren a aprofitar-ho tot. Era commovedora la sollicitud dels pares a fer menjar ossos i espines als seus fillets i a fer rosegat tronxos de col i de bròquil a la criada. Era admirable de veure els vells de la casa llepant els plats de la família i com gats i gossos eren portats de visita. Però el més admirable de tot foren els resultats; ja ho hem dit: els carrers nets i una cara de salut que enamorava en els transeünts. Només, també ho hem dit, alguna família desgadnada a causa d'alguns disgusts imprevistos dipositats en un paquetet convenientment esterilitzat per ebullició, a la vorera o al bell mig de la via pública.

Un nova crisi

Però una semblant actitud per part dels ciutadans havia de tenir els seus inevitables resultats entre els interessats. Els vaguistes es veien per sempre perduda la feina si no reaccionaven d'una manera o altra. La companyia que presta el servei ja veia rescindit el contracte a conseqüència d'una intervenció combinada del senyor Cabré amb el senyor Bausili, d'una part, i de l'altra del senyor Giralt, que ja es deia que tenia enllestit un monopoli per al transport de les escombraries en viu. Calia actuar i s'actuà. Per mitjà de l'anarquista Durruti es posaren en relació vaguistes i contractista, i de comú acord lamentaren les conseqüències que per a ambdues parts podia tenir el conflicte si la situació es perllongava. En Durruti explicà com de tot en tenia la culpa un llibre francès de propaganda burgesa titulat «L'art d'acomodar les restes». Gràcies a aquest llibre nefand, el poble de Barcelona us anul·larà si no responereu a la violència amb la violència. En aquestes circumstàncies els vostres interessos coincideixen amb els del vostre burges. Uniu-vos. Després ja us direm com l'heu d'aixafar definitivament.

—Però, què hem de fer?—preguntà el representant de la companyia explotadora de la recollida d'escombraries.

Angoixós problema!

Angoixós problema, certament. Què fer? La notícia de l'existència d'una fàbrica clandestina d'escombraries ha caigut entre l'opinió com una bomba; tots els sacrificis de la ciutat han estat, doncs, inútils, i aquesta es trobaria novament a mercè dels sindicats i de les grans companyies.

Sí, què calia fer?

—A vosaltres—continuà l'orador en castellà, dirigint-se als vaguistes—el que us convé és recollir escombraries, i a vosaltres—dirigint-se al burges—que hi hagi escombraries.

—Però, si no n'hi ha!
—N'hi haurà, i calieu, o si no...!

Un misteri vivent

En efecte; la vaga d'escombraries es soluciona; però com que l'alcalde no havia donat ordre—tothom ho sap—resultà que els escombraraires anaren al treball i no trobaren escombraries per recollir. Però, i açí entrem en el terreny del misteri, hi havia escombraries! És a dir: no es podria rescindir el contracte, no podria haver-hi monopoli, i, el que era més greu, el dia que hi hagués una altra vaga, tornarien a veure's munts d'escombraries al mig del carrer.

La situació s'havia, doncs, agreujat en comptes de millorar com es creia. Totes les previsions eren inútils, així com el sacrifici dels veïns.

Fou aleshores que el governador civil digné la seva cèlebre frase: «Es un problema de policia», i ho encarregà, naturalment, a la policia.

Els treballs de la policia

La policia de Barcelona es posà tot seguit en moviment. Com a primera providència detingué tots els atracadors de taxis, però no en va poder treure l'aigua clara: els hagué d'alliberar perquè no els trobà cap càrrec. Detingué tot seguit tots els atracadors d'estanes, sense millor resultat i amb el mateix resultat. Passà a detenir després els atracadors de bancs. Calgué, igualment, alliberar-los.

Però, per una confidència, va saber, aleshores, que els atracadors de bancs no eren especialitzats en uns establiments o en uns altres, i d'altra banda que tant els uns com els altres utilitzaven els taxis per a llurs operacions. Decidí, en conseqüència, tornar-los a detenir. Però com que s'havien barrejat amb les persones decentes, costà qui sap-lo de triar-los. A la fi s'aconsegüí, però, i mitjançant promesa d'establir un torn entre els establiments afectats s'aconsegüí saber la veritat.

L'explicació del misteri

Sota promesa que no fos esbombat, «si fos durant la monarquia, exigiríem purament», deien els detinguts, revelaren aquests la clau del misteri.

Patrullant de nits, explicaren, per Sant Martí, havien vist sortir negres fumaredes d'una fàbrica en crisi. Per la crisi, no es podia pas tractar de treball. ¿Què hi feien, doncs, tants d'homes i tantes carretades de material? ¿A què obeïa el gir fantàstic que es veia que hi havia a aquella casa? No costà gaire a Ladislau Mucial, el conegut bandit txecoslovac, d'esbrinar-ho: Gràcies al procediment invers emprat en diferents països per a transformar les escombraries en altres productes, aquests altres productes eren transformats a la fàbrica de Sant Martí en escombraries! I com que el mercat n'estava mancat, les escombraries aquestes resultaven prou remuneradores per a mantenir un exèrcit d'escombraraires en peu de treball o en peu de vaga, segons les conveniències de la companyia explotadora.

Angoixós problema!

Comprement la gravetat de la situació, estan reunides actualment al despatx de l'Alcaldia, llevat de l'alcalde, totes les autoritats i forces vives en reunió permanent i secreta.

Han estat inútils totes les gestions que hem fet per a esbrinar les solucions que es proposen. No obstant, podem assegurar que s'acordarà aconsellar als ciutadans que, abandonant el costum de menjar-se-les, tirin les escombraries al mig del carrer. La sobreproducció així aconseguida, desvaloritzarà el producte fins al punt d'obligar a tancar la fàbrica clandestina i fer tornar les coses a la normalitat.

Així parlava Royo Vilanova

Hi ha moltes maneres de sabotejar la República. Per exemple, en Royo Villanova, que, com se sap, és catedràtic, va trobar un sistema original i suggestiu. En els exàmens de setembre va aprovar tots els alumnes que es presentaren, la majoria dels quals estaven peixos. Un d'ells, que no s'havia mirat el llibre ni per les cobertes, va rebre del catedràtic aquesta sàvia reflexió:

—Puede usted decir las barbaridades que quiera, pues ahora, con la República, la misión del catedrático se reduce a ver, oír y aprobar, y es muy fácil que dentro de poco tiempo sólo precisará ir al estanco para sacar el título.

El senyor Royo Villanova no va tant errat d'òrgues com sembla. Com més fomenti l'analfabetisme, més possibilitats hi haurà de la restauració monàrquica.

—Aquest espectacle em revolta.
—Trobo que no n'hi ha per tant.
—Que no? La que avui és la meua dona la vaig conèixer en una sala de ball... i encara la ballo.

CONSULTORI D'EL «BE NEGRE»

PREGUNTES

N.º 328. — La dama enamorada explica que ja fa dies que en anar i venir de l'oficina la segueix un senyor molt ben plantat que li clava mirades assassines, li diu parauletes ensucrades i li demana relacions, per no contar sinó el doctor Dolcet. Ella està tota desconcertada i no sap pas què ha de fer, puix que per una banda sembla que se l'estima i per l'altra li sembla que no estaria bé que fes cas d'un senyor que no sap qui és i que per més senyes porta coroneta de capellà. Demana consell a les lectores d'EL BE NEGRE, pensant que a vegades hi veuen més cent mil ulls que no pas dos. ¿Li ha de dir que sí o li ha de dir que no, tenint en compte que ella té un caràcter molt seriós i només fa vuit mesos que és casada?

N.º 329. — Una morenassa diu: Estic més que amoïnada per culpa dels fatídics cabells blancs, que cada dia em poseu més anys al damunt. He provat diferents tintures i cap no m'ha anat a l'hora, perquè no tenen un negre prou castigator. ¿Algun lector d'aquest setmanari em sabria dir quina mena d'ingredient usa el doctor Dolcet per a tenir-se aquells vint-i-quatre cabells que té?

N.º 331. — Un compte-correntista del Banc de Catalunya diu que s'ha passat tota la nit somniant el número 18.324 i desitjaria trobar entre els lectors d'aquesta secció un soci per a comprar entre tots dos un dàcim de tres pessetes.

RESPOSTES

N.º 249. — A Un de la Tèrtilia Catalana que pregunta tot alarmat si és cert que el senyor Pompeu Crehuet està escrivint una comèdia titulada «La Tercera Joventut», li contesta C. N. T. que no en faci cas i que estigui tranquil. Diu que això són rumors que fan córrer els capellans i els enemics de la República.

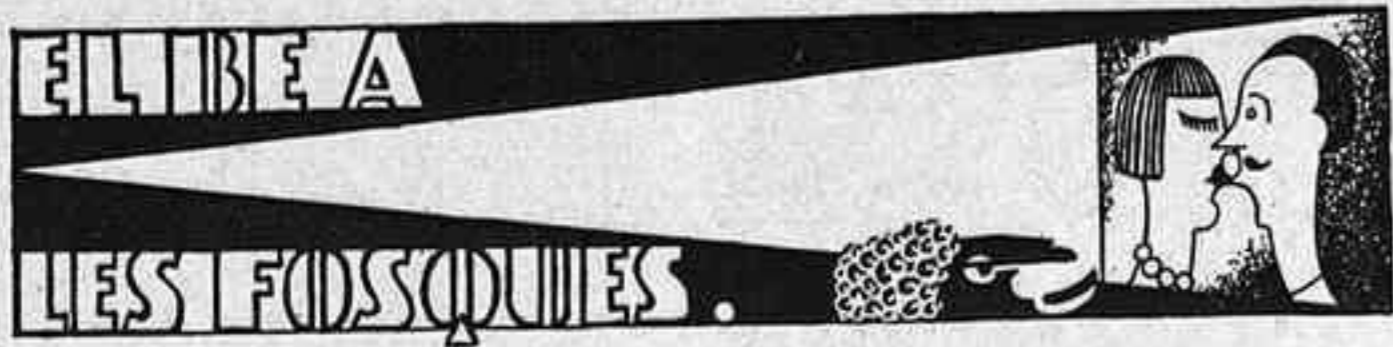
N.º 250. — Al Rendista Tronal, que pregunta què hi ha de cert sobre els rumors que els Municipis no pagaran el cupó del proper trimestre, li respon Un de l'Olla que per ara no hi ha res. Certament, diu, l'augment de les tarifes dels taxis resulta calamitos per al pressupost municipal, però no hem d'ésser pessimistes i hem de tenir present que, si Déu vol, en tot aquest trimestre no haurà d'haver-hi eleccions. Pensi també, que ja són bastants els regidors que ens han assegurat que de tant en tant agafaran el tramvia.

N.º 251. — A Una noia com un sol, que està enamorada secretament del primer actor del Teatre Novetats, senyor Torrents, li contesta en J. Canals que no es faci il·lusions. En Torrents rep cada dia centenars de cartes d'admiradores seves demanant-li vertaders impossibles, i cregui que no pot pas donar l'abast. Li aconsella, per tant, que procuri oblidar i mirar de distreure's. Al mateix escenari n'hi ha d'altres que fan força goig, sense comptar-hi l'Alarma.

Català!

Perquè tu — i nosaltres — puguem passar un bon Nadal, prepara't a comprar

L'ALMANAC D'EL BE NEGRE

Inspiración. Film de la Greta Garbo.
—Ens agrada!—varem pensar.
Doncs, res. No ens ha agradat.
Inspiración consisteix en un diàleg en anglès, sostingut a primer pla, i que dura una hora i mitja.
Tot plegat, per acabar no casant-se.
L'única inspiració bona, en aquest cas, l'ha tinguda el públic, nombrós, distingit i selecte, que no ha anat a veure el film de Greta Garbo.
Que és trist haver de dir aquestes coses d'una dona que ens agrada tant! I pensar...
(Perdonin: val més que no continuem. Acabarem plorant.)

—Marroc?—diu l'un—. És un film meravellós. Vés-lo a veure.
—Marroc?—diu l'altre—. És una llauana. No et deixis ensarronar.
Ara bé. Ni l'un ni l'altre no tenen raó. Marroc, al nostre entendre, és un film esplèndidament interpretat (Madeleine Dietrich, Gary Cooper, Adolf Menjou!), però servit amb uns decors — tret del cabaret — impropis de la qualitat de l'obra. A la Paramount són així.
Madeleine Dietrich no millora la magnífica impressió que va fer-nos amb l'Angel Blau. De totes maneres, no defrauda —ni molt menys—. Gary Cooper cooper... amb una autoritat sorprenent de l'èxit del film.
Marroc, si més no, té l'avantatge que us ofereix tants arguments com vulgueu per a defensar-lo o per a combatre'l, segons l'humor en què us trobeu.

Holiver Hardy i Stan Laurel han fet una paròdia d'El president i d'Alhelua, tot d'un cop.
Malgrat que insisteixen a parlar castellà, el film és divertit.

Sembla que, seguint el corrent dels temps, les «Cofradías» de Sevilla han anunciat una vaga per a Setmana Santa. Com sigui que això representa una gran pèrdua per a la ciutat, els elements anticlericals, junt amb l'arquebisbe, estan cercant activament «esquirols», de manera que és molt probable que les famoses processons de Setmana Santa estaran integrades per anarquistes disfressats de penitents.

La gent elegant, cada diumenge assisteix a les misses-vermouth que es diuen a Santa Anna a l'hora de l'aperitiu.

Els claudres de la catedral, a més de les oques i l'ou com balla, dintre de poc es veuran amenitzats amb un divertit golf en miniatura, el qual, a més, oferirà la particularitat d'ésser amb indulgències.

Es cert, com en corre la brama, que a la Concepció pensen vendre's l'orgue actual i posar-hi, en comptes, un orgue de manubri?

Bons orientats: llegiu el nou setmanari satíric entenimentat «L'Hora pro nobis», que és com si diguéssim, en català, la nostra hora.

«Cómo llegué a santo», sensacional autobiografia novel·lada del cardenal Segura, ex-arquebisbe de Toledo, actualment agent de propaganda monàrquica a l'estranger.

«El catalanismo es pecado; por un reverendo que oculta su nombre». Demostració apologetica de la necessitat d'una Espanya uniformada, que ha de preparar el regnat del Sagrat Cor sota l'aspecte visible de qualsevol Borbó; refutació dels errors dels catalanistes, republicans i altres enemics de Crist i de la seva Església.

«Los ruisenores del pulpito». Amb aquest nom, el doctor Portolés publicará una antologia de l'eloqüència sagrada, quan el catolicisme encara estava en mans dels capellans ben vistos de l'ex-Rei.

L'altre dia es projectava al Lido Cinema La mer des corbeaux. El paisatge era sempre el mateix i es repetia amb insistència la jugada: Una tempesta i l'enterrament de les víctimes. Una altra tempesta, amb el seu corresponent enterrament. Una altra, i una altra. Finalment, el públic va cansar-se, i aleshores hi va haver tempesta a la pantalla i a la sala. Un moment, però, que va fer-se silenci, una veu tonant va dir:

Tant en temps de tempesta com en temps de pau.
votau els Xiraua Palau!

A la popular barriada de Sans els pitjors enemics de les butxaques dels cinemes són els capellans. Això ho saben bé els propietaris de cinemes, que escullen detingudament els films. Així, el dia 16 d'abril va ésser suficient que aparegués en la pantalla una creu de terme, perquè la seva traducció fossin dotze butxaques a la misèria. Vuit dies després, es projectava al mateix local un Noticiari Fox. Apareixien a la pantalla unes vistes de París. Inoportunament —no cal dir-ho— creuà la calçada, entre un centenar de persones més, un capellà. Exit. Escandol a l'engròs i altres butxaques en estat de descomposició.
L'altre dia, en el mateix cinema, per una d'aquelles badades inoblidables, es projectà un film d'assumpte religiós. Monges que catequitzaven nenes juvenetes, una de les quals moria en olor de santedat.

L'escandol era imponent. Un xiroi minyó de la casa tingué, però, una idea. Pujà a la cabina i substituï l'adaptació musical de la pel·lícula per dos discos —car l'aparell pot funcionar amb dos alhora—, i dels quals interpretava un concert d'orgue i l'altre un de campanes en dia de festa.

El públic en sentir la nova música, es sentí créixer. Però el minyó augmentà el volum del so. Més escandol, més so. Fins que va arribar un moment que tothom tenia les mans a les orelles. Aleshores la música inicià un «diminuendo». Però l'home de la cabina era un artista, i matisava esplèndidament, passant dels «crescendos» als «minuendos» com aquell que no fa res.

El públic restà dominat i acabà la pel·lícula sense cap incident. Cal fer constar, però, que aquest, sempre just, si bé havia patejat el film, aplaudí frenèticament la interpretació musical.

La CASA JORBA ens fa la propaganda molt enraonada

L'èxit creixent d'EL BE NEGRE ens ha permès recentment de començar una campanya de propaganda gràcies a la qual el comerç de Catalunya, que estava, com tothom sabia, i no era un secret per a ningú, travessant una crisi d'aquelles que els naturalistes anomenen paoroses, ha pogut, com tothom sap, encara que és un secret per a tothom, aixecar-se i arribar a la prosperitat actual. Les subvencions que l'empresa d'EL BE NEGRE fa arribar als seus agents de publicitat, subvencions que no tenen res a veure amb les que passaren pels dits de don Eufèmio, ja que totes elles arriben al seu destí, ens permeten gaudir d'una popularitat cada dia en augment en tots els medis del comerç i de la indústria. Recentment la casa Jorba, de Manresa ha entrat en el nostre circuit de propaganda amb un bonic rètol sota vidre, col·locat a l'exterior de l'edifici, entre altres que donen consells morals i de bon capteniment, rètol que textualment diu:

«La millor arma de defensa per a la vida social i econòmica de les cases, és llegir EL BE NEGRE.»

En qualsevol altra circumstància agrairíem, com és degut, la gentilesa de la casa manresana. En aquesta, però, ens és absolutament impossible aquest agraïment, perquè el servei que ens fa, les nostres pessetes ens costa, i essent així, ja comprendrà...

Brodem, brodem, preveres!

Qui és el Fejocista?, preguntà el lector; i com que encara que no ho preguntí també li contestarem, més val que ho preguntí. Doncs bé, el Fejocista és i serà un membre de la flama i inflamada «Federació de Joves Cristians de Catalunya», o sigui la F. J. C. (no confondre amb la A. J. L.) la qual influirà—segons El Mati—en la plasmació de la futura consciència col·lectiva del nostre poble.

Per tal, doncs, d'animar el tendre Fejocista, s'ha celebrat una gran assemblea de fejocistes a Banyoles. Sembla que l'espectacle fou entenedor. Així almenys ho fa creure, la

El malfiat Jiménez

Justament alarmat el Foment del Treball Nacional per les contínues queixes que reben d'intromissions d'elements estranys en les seves activitats, ha enviat una comissió a Madrid, presidida pel seu president, naturalment, el senyor Bosch Labrús. El darrer fet és realment per a alarmar. Es tracta d'un honrat comerciant que, havent posat un rètol a la seva porta, es veu perseguit pels leguleyos del Col·legi d'Advocats, com si fos un de tants. Diu el rètol, després del nom del comerciant: «Consultas a 15 pesetas. Aquí no se'fia.» Com, però, que el comerciant és diputat, sembla que serà difícil de causar-li els perjudicis que la mala intenció del Col·legi d'Advocats li desitjava.

—Quan ens trobem en una època de crisi com aquesta—sembla que argumentarà el senyor Bosch Labrús—, perseguir un heroi anegat que es nega a fiar és voler destruir els mateixos fonaments de la nostra tradició comercial. Si una taverna pot posar rètols com «Hoy no se fia, mañana sí», no sabem per què el senyor Jiménez i Jiménez, pel sol fet d'haver tingut la desgràcia de fer-se advocat en la seva joventut, no ha de poder emprar iguals rètols, en uns temps, com els nostres, en què els rètols són el més alt exponent de la cultura ciutadana, ja que demostren la difusió que ha tingut, d'un temps a aquesta part, entre totes les classes socials, especialment les més humils, aquest llibre admirable per tots conceptes que porta el nom d'Alfabet. Sense ell—continuarà l'orador—el senyor Jiménez i Jiménez hauria vist dificultada fins a fer-se-li impossible la seva obra social en bé de les classes humils; no hauria pogut, per exemple, fer comprendre a aquell pobre obrer acomiadat del pis, la conveniència de fer dues lletres d'un rebut una sola, per a fer d'un marzo (marzot) un mayo (florit) que si no tinguéssim l'eficàcia que el pobre obrer n'esperava; fou per a ell una lliçó ben profitosa que li ensenyà que, en aquest món, tot servei es paga per endavant, ja sigui el lloguer del pis, ja una consulta a l'advocat.

següent ressenya d'El Mati. «Mati d'octubre, tendre, serà...»

Entre set i vuit, quan tot just la ciutat de l'estany comença a deixondir-se, la plaça del vell monestir fa talment l'efecte d'un autòdrom. Un sens fi de cotxes de totes les categories, hi fan cap, i hi evolucionen elegantment. Dirieu que tots porten una rica presentalla, i que tots han coincidit en la mateixa: un pomell de joves, polits, frescos, esvelts. (Consti que copiem literalment, sense afegir-hi res). Figuerencs, blanencs, olotins, cassanencs, santfeliuencs, gironins, palafregellencs... I de seguida, i sense gaires compliments, estretes de mà, abraçades vigoroses.

La florida generació envaeix, entretant, els deliciosos caminals de l'horta convencional, on la llum pastosa del mati fon joves i plantes en una mateixa tela, encara fresca...

Què us deïem? Es entenedor, o no?... i espereu que encara n'hi ha més.
«A les vuit en punt començà l'Ofici solemne, que celebrà el doctor Bonet. Nau avall, és un èxtasi per als ulls. Quin bé de Déu de jovent! Quants són? Tres-cents cinquanta? Quatre-cents? No els hem pogut comptar; però per aquí, per aquí... (Si, vaja! posem-hi tres-cents setanta nou). La pompa dels cants litúrgics omple els espais i es difon per tots els àmbits del monestir. Dirieu que és el mateix temple que, màgicament, s'ha tornat sonor.» (100 per 100?)

«Però, i que bé canten, aquests joves!...»

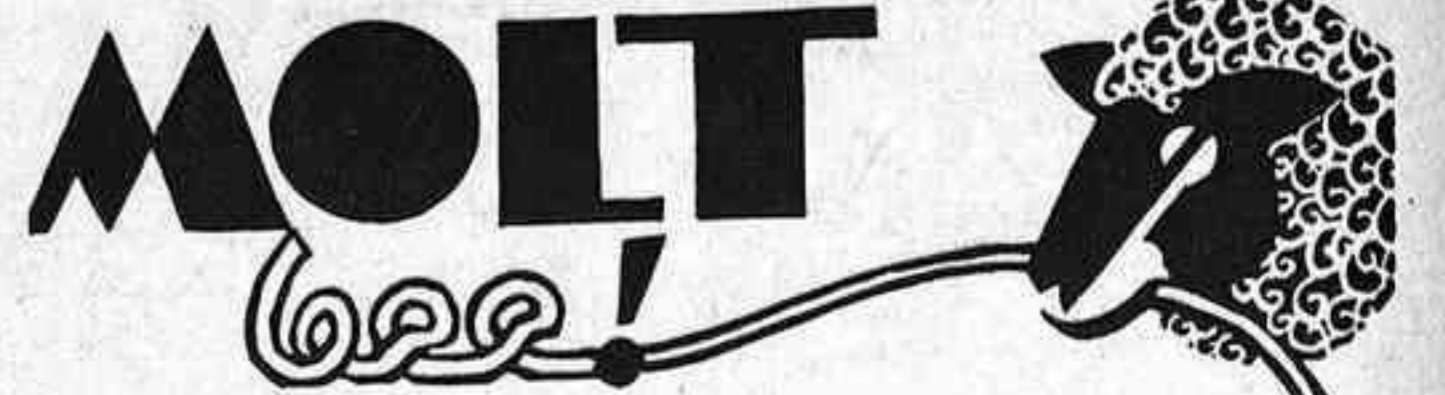
«Acabada la missa, és clar, es repartí el desdèjuni. Tot despatxant els panets soborosos els veïem escampar-se pels claustres, per l'horta, formant grups a l'atzar que es barregen i modifiquen incessantment. Ara sí que els podem contemplar a pler. (Alça! co...) Dirieu (quin xerraire!) que una nova llum els illumina. Joiosos, efusius, amb tota l'empenya de la joventut casta, portant dintre del cor la cançó ininterrompuda de la vida en primavera... I penssem amb tristesa en aquella altra joventut apartada de Crist, sense una vibració espiritual, sense una emoció pura. Pobrets! (Pobrets i alegrets...) I ara va el més bo: el Decàleg del Fejocista. Però, la veritat, després d'aquest doll a brandat de flors i violes, ens creiem en el deure de recomanar l'edició de diumenge d'El Mati, on trobareu els deu preceptes, deu, del tendríssim Fejocista.

EL BE NEGRE té la satisfacció de fer present als seus lectors, que és el primer setmanari satíric del país que ha publicat un número de Tots Sants sense fer cap xisto a base del «Tenorio».

UN CAPELLA ESPANYOL AL CEL

Sant Josep, al Mossèn benaventurat.—No us queixeu, reverend! Jo, tota la vida que callo...

A l'avanzada edat de setanta anys, i després de llarga i penosa preparació, la senyora Mme. Marie Thérèse Pierat ha donat tres funcions de teatre francès al Novetats.

La trista nova ha estat molt sentida entre els familiars i les nombroses coneixences de la venerable artista.

EL BE NEGRE, interpretant els desigs dels seus lectors, fa públic el seu condol a l'empresari del Novetats, al director de la «tournee» i a la colònia francesa en general, al mateix temps que fa vots pel merescut i ben guanyat descans de la famosa actriu.

No es va invitar particularment.

Avui, dimarts, Joan Minguéu estrena la seva primera obra teatral, al Novetats.

Es una obra molt bonica. Veuran que, al primer acte... Però, que ens enredem, ara! Anàvem a explicar-ho sense recordar-nos que es tracta d'un secret...

El Foment del Teatre Català, entitat que, segons el nom indica, deu tenir per objecte fomentar el teatre català, ha donat unes quantes representacions del Tenorio.

Res més.
(N. de la R.—El lector és pregat de no deixar-se escapar la mala intenció d'aquest eco).

El senyor Imprudència Bertrana s'ha deixat entrevistar a La Veu i després de queixar-se amargament de què no li estrenin les seves obres, ha trobat una explicació espiritual d'aquest curiós fenomen. Es la següent:

Correspondència

Cohen. — Ja heu vist que s'ha aprofitat.

Botet. — Per una altra vegada, tingueu present que les quartilles s'han d'escriure d'una sola cara.

Si... bada. — Efectivament! Correspondent. — Llàstima que arribés fora de temps!

Un pociellista. — Va bé.

Girona. — Qui era aquest?

Casajona. — Massa subtil.

Teresa. — De cap de les maneres.

O. Kayam. — Gràcies per l'interès.

Ros. — L'amic al·ludit m'encarrega que us saludi cordialment.

Freddy. — No ho hauríem dit mai d'aquest xicot!

Be llac. — Magnífic! Persevereu.

Marti Bas i altres. — S'aprofitar-ho.

B. R. G. M. — Sobre aquest rector de Molins de Rei hem rebut tanta literatura, que el dia menys pensat li dedicarem un número sencer.

Un molinenc. — Id., id.

Amable comunicant. — ¿Es veritat o fantasia?

Lluís. — En Pociello és així.

K. Pità. — Emocionats!

Marti Bas i altres.—S'aprofita.

Argos. — ¿Quin dia us decidireu a venir?

Finalment sabem la veritat

Gràcies, estimat amic. Vós ens heu posat damunt de la veritable pista dels autors, en aquest cas autor, de la bomba de la plaça del Rei.

Tornem el seu honor a Salvador Dalí, i les rescuïques que n'hi restin al senyor Milà i Camps: no, cap d'ells no és responsable de l'artefacte.

La veritat es troba en aquesta frase, en aparença insignificant, que es troba a totes les ressenyes del fet. Diu que l'un dels que ajudaven a posar la bomba digué al que la posà:

—Apa, enllesteix, ara que no hi ha cap criatura.

Apa: és a dir, que l'autor es deia Apa, que és precisament un dels noms de guerra de Fel·liu Elies, escriptor, dibuixant, pintor i arqueòleg.

I després ens voldrà fer creure que és el fundador dels «Amics de l'art vell!»

«Com que jo (en Bertrana) no sóc d'aquells autors que van a trobar els empresaris amb el barret als dits i EL BE NEGRE a la butxaca...»

No sabem que portar EL BE NEGRE a la butxaca sigui un estimulador per a decidir les bones disposicions de l'empresari. De totes maneres, ja que el senyor Imprudència Bertrana ho diu, no serem pas nosaltres els que li portem la contrària.

Ja ho saben, doncs, els nostres autors: un BE NEGRE a la butxaca, i cap a trobar l'empresari. És tret segur. Ara, que si l'obra que porten es representable, millor que millor.

No sabem pas si aquest era el cas del senyor Imprudència Bertrana. Ens atrevim a creure que no.

Tiana's Songs obtingué un gran èxit. Tothom en tenia la boca plena.

—Quin bon gust!
—Quina distinció!
—Quins decors!
—Quina música!
—Quins vestits!
—Quin públic!

Evidentment, Tiana's Songs està molt bé. En dir-los que no hi han intervingut ni en Sugranyes, ni en Braulio Madrid, ni en Paco Solsona, ja els hauríem dit tot.

(Aaaaaaara hi caic!)

La senyoreta Conxita Arboix, la vedette de Tiana's Songs és una noia rossa com un fil d'or i bonica com un sol. Es jove i, a més a més, sap cantar i sap ballar.

Amb tots aquests detalls ja en deuen tenir ben bé prou per comprendre que no es tracta d'una artista professional.

COTITZACIONS

Funcionaris desfuncionaritzats	50 %
Mitines mitades catòcolaiques	(?)
Sants de la setmana.	Tots
Lliga Regionalista Anglesa	525
Esquerra laborista	50
Martínez Vargas i Sineembargas	0'0 1
Corderos enchufados	0'05
Prietos, Rios (de los) i Caballeros (largos)	0'09
Les cotitzacions segueixen fluïxes. Què hi farem! Ja ho diu en Vidal i Guardiola: mentre el doble segueixi fent el xop, el patró or no assolirà mai el coeficient.	

El lliure amor

El proselitisme del jove diputat Lluhí a favor de l'amor lliure, sembla que es va estenent com una taca d'oli dels més refinats. Mireu, si no, aquest exemple de refinament matrimonial-lliure-amorós.

En un míting recentment celebrat en una població d'Andalusia—no sabem del cert a quina de les Dos Hermanas—un dels oradors, que per cert era oradora, es va declarar fermament partidària de l'amor lliure.

—Toda la vida lo he practicado, y conste que soy casada... y aquí está mi marido para atestiguarlo. (Sensació.)

I, en efecte, en mig de l'expectació general, es va aixecar el marit, amb aire més aviat de resignació cristiana que no pas de pocos amigos, per a testimoniar i corroborar les manifestacions lluhirístiques de la seva tendra senyora.

A la sortida, foren molt sollicitats.

SPORT I CIUTADANIA

L'equip de futbol «Amics d'EL BE NEGRE», que ara, amb el fred, s'ha traslladat a Barcelona, prossegueix triomfalment la seva carrera. L'altre diumenge va batre 5 a 1 al «C. S. Ebre», al camp d'aquest. 5 a 1! Eh? Què me'n diuen? A EL BE NEGRE som així.